

راهنمایی اثر بخش

آموزش مهارت‌های اجتماعی - هیجانی در مراکز آموزشی

نویسنده: دن گارتزل

مترجمان

مریم نادشاده - لیلی کامیاب

ویراستاری: گروه علمی و پژوهشی

تهران - ۱۳۹۸

گارتزل، دانیل، ۱۹۴۴ م - (Gartrell, Daniel)

راهنمای اثربخش: آموزش مهارت‌های اجتماعی - هیجانی در مراکز آموزشی / نویسندگان: دانیل گارتزل؛ مترجمان: مریم داداش‌زاده، لیلی کامیاب؛ ویراستاری: گروه علمی رشد.

مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص.

مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۳۹۸.

وضعیت فهرست نویسی: فیا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۱-۱۲۰-۰

یادداشت: عنوان اصلی: (The power of guidance: teaching social-emotional skills in early childhood classrooms)

رده‌بندی دیویی: ۳۷۲/۱۴

عنوان دیگر: کتابنامه

موضوع: مهارت‌های اجتماعی - راهنمای آموزشی (دوران اولیه کودکی) (Social skills -- Study and teaching (Early Childhood))

موضوع: آموزش عاطفی (Affective education) شناسه افزوده: داداش‌زاده، مریم، ۱۳۲۸ - ، مترجم (Dadashzadeh, Mariam)

شناسه افزوده: کامیاب، لیلی، ۱۳۳۲ - ، مترجم (Kamyab, Leili)

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۹۵۴۳۱

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۷۸۳/۷۲۲ HQ

حق چاپ محفوظ است

بیا بید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله نویسنده، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

راهنمایی اثربخش

آموزش مهارت‌های اجتماعی - هیجانی در مراکز آموزشی

نخستین سال: دهه ۵۰: دن کارترل

ترجمان

مریم داداش‌زاده - ایلی کامیاب

ویراستاری: گروه علمی رشد

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرمانسا

مرکز نشر و پخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای ژاندارمری، شماره ۴۱، تلفن: ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: میدان انقلاب، روبروی سینما بهمن، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، شماره ۷۲

تلفن: ۶۶۴۹۸۳۸۶-۶۶۴۱۰۲۶۲-۶۶۴۹۷۱۸۱

تهران - ۱۳۹۸

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
درباره نویسندگان	۱۵
فصل اول: صبر و تحمل یا درک کردن؟.....	۱۷
منابع	۲۳
فصل دوم: بدرفتاری یا رفتار اشتباه.....	۲۵
انضباط کلاسی سنتی در مقابل حل اختلاف و راهنمایی	۲۷
«بدرفتاری» ما را به فکر تنبیه می‌اندازد.....	۲۷
رفتار اشتباه ما را به فکر راهنمایی و تعلیم می‌اندازد	۲۹
منشأ واژه رفتار اشتباه	۳۱
سه سطح رفتار اشتباه.....	۳۳
سطح سه: رفتار اشتباه به علت نیازهای قوی	۳۳
سطح دو: رفتار اشتباه تأثیرپذیرفته از اجتماع.....	۳۵
سطح یک: رفتار اشتباه آزمایشی	۳۶
درک رفتارهای اشتباه.....	۳۷

موضوع عمدی (ارادی) بودن	۳۹
منابع	۴۱
فصل سوم: هدایت فراتر از انضباط	۴۳
تعریف هدایت	۴۶
سنت راهنمایی	۴۷
تأثیرات اواسط قرن	۴۹
دهه ۱۹۸۰	۵۱
روند هدایت (راهنمایی)	۵۳
اهداف: آنچه راهنمایی نیست	۵۵
پنج سوءتفاهم رایج درباره هدایت	۵۶
۱ - هدایت فقط عکس العمل در مقابل مشکلات نیست	۵۶
۲ - راهنمایی بدین معنی نیست که برنامه، آموزشی نخواهد بود	۵۶
۳ - راهنمایی چیزی نیست که فقط «گاهی اوقات» به کار رود	۵۷
۴ - هدایت انضباط آسان سیر نیست	۵۸
۵ - هدایت تقلیل پذیر به برنامه تبلیغاتی نیست	۵۸
شش فعالیت مهم هدایت	۵۹
۱ - معلم درک می کند که مهارت های اجتماعی پیچیده هستند و برای یادگیری کامل آن ها تا بزرگسالی زمان لازم است	۵۹
۲ - معلم نیاز برای رفتار اشتباه را کاهش می دهد	۶۰
۳ - مربی، روابط مثبت معلم - کودک را تمرین می کند	۶۰
۴ - معلم از روش های مداخله ای استفاده می کند که بر حل مشکل تمرکز دارند	۶۱
۵ - معلم مشارکت با والدین را ایجاد می کند	۶۱
۶ - معلم از کار تیمی با بزرگسالان استفاده می کند	۶۲
منابع	۶۳
فصل چهارم: اساس هدایت (راهنمایی): مشارکت های خانواده - معلم	۶۷
بخش اول: خانواده و مدرسه	۶۸
سپردن مسئولیت ها به مدرسه	۶۹
برای منافع (رفاه) کودک	۷۰
بخش دوم: حمایت از پیوندهای کودکان با خانواده هایشان	۷۴

۷۴	دو ابزار اولیه
۷۶	گفت‌وگوهای تماس‌جویانه
۷۸	مشاهده و گفت‌وگو وقتی که کودکان احساس آزرده‌گی می‌کنند
۷۹	حرکت بین کودک و والد
۸۱	بخش سوم: ایجاد مشارکت‌ها
۸۱	تماس‌های تلفنی
۸۳	ملاقات‌های خانگی
۸۴	گردهمایی‌های والد - معلم - کودک
۸۷	والدین در کلاس درس
۹۱	بخش چهارم: ارتباط برقرار کردن با والدین درباره موضوعات هدایت و راهنمایی
۹۳	ارتباط برقرار کردن با والدین در زمان عدم توافق
۹۹	منابع

فصل پنجم: به کار بردن هدایت و راهنمایی برای ایجاد کلاسی تشویق‌کننده: به دور از محروم

۱۰۱	کردن کودک از فعالیت
۱۰۴	قیل و قال درباره چیست؟
۱۰۶	راهنمایی حرفه‌ای
۱۰۹	مهارت‌های زندگی دموکراتیک
۱۱۲	ارتباطات رهبری
۱۱۲	۱. رهنمودها نه قوانین
۱۱۴	۲. تشویق نه تحسین
۱۱۸	برنامه‌ای تشویق‌کننده
۱۱۹	برنامه روزانه
۱۲۰	چیدمان کلاس
۱۲۰	اصلاح برنامه آموزشی
۱۲۱	توسعه برنامه آموزشی
۱۲۳	منابع

فصل ششم: استفاده از راهنمایی برای حفظ کلاس تشویق‌کننده: چهار راهبرد مداخله‌ای

۱۲۶	الگوی برای حل مشکل اجتماعی
۱۲۹	مدیریت اختلاف به روش سنتی

کارکرد تکنیک	۱۳۰
گفت‌وگوهای هدایتگر (هدایت‌کننده)	۱۳۴
کناره‌گیری داوطلبانه	۱۳۵
ملاقات‌های کلاسی	۱۳۵
راهنمایی جامع	۱۳۷
مربیان نیز به حمایت نیاز دارند	۱۴۰
منابع	۱۴۱
فصل هفتم: حفظ کلاس تشویق‌کننده: جلسه‌های کلاسی	۱۴۳
جلسه‌های کلاسی / حلقه‌های جادویی	۱۴۸
برراری جلسه‌های کلاسی	۱۵۰
جلسه‌های مشکلات	۱۵۲
جلسه‌های کلاسی: رفتارهای اشتباه سطح سه	۱۵۴
جلسه‌های کلاسی در سطوح مختلف سنی؟	۱۵۷
ارزش جلسه‌های کلاسی	۱۵۸
منابع	۱۵۹
فصل هشتم: راهنمایی کردن پسران در کلاس‌های دو، ان اولیه کودکی	۱۶۱
موردپژوهی مرکب	۱۶۳
وضعیت قبل از تغییر	۱۶۴
ایجاد کردن کلاسی تشویق‌کننده برای پسران	۱۶۵
نتایج مشاهدات	۱۶۷
ایجاد محیط تشویق‌کننده	۱۶۸
تجربه مهارت‌های حرکتی بزرگ و کل بدن در فضای باز و بسته	۱۶۹
اکتشاف و آزمایش حسی	۱۷۰
ساختن و ساختمان‌سازی	۱۷۱
تغییر دادن راهکارهای مداخله	۱۷۴
معلم‌ان مرد و راهنمایی پسران	۱۸۴
منابع	۱۸۶
فصل نهم: خشونت اجتماعی و راهنمایی (هدایت): آموزش‌های بخش	۱۸۹
خشونت و کلاس: چشم‌اندازی اجتماعی	۱۹۰

آثار خشونت در کلاس	۱۹۱
ارزیابی آثار خشونت با در نظر گرفتن سطوح رفتارها	۱۹۴
سطح یک: رفتار اشتباه تجربی (آزمایشی)	۱۹۴
سطح دو: رفتار اشتباه متأثر از جامعه	۱۹۵
سطح سه: رفتار اشتباه ناشی از نیازهای شدید	۱۹۷
رفتار اشتباه جدی: منظری روان‌شناختی	۱۹۸
قُلدري و پاسخ هدايت‌کننده	۲۰۰
قُلدري (به مثابه) خشونتي که باعث بدنامي مي‌شود	۲۰۱
قُلدري در سطح رفتار اشتباه	۲۰۲
رويکردي به‌شاخه به پيشگيري	۲۰۳
آموزش رهايي‌بخش	۲۰۸
منابع	۲۱۲

فصل دهم: رفتار اشتباه‌ناشران: نیازها - شدید: راهبردهایی برای مدیریت بحران و هدایت

جامع	۲۱۵
تکنیک‌های مدیریت بحران	۲۱۸
۱ - قاطع بودن	۲۱۹
توصیف کردن بدون برجسب زدن	۲۲۰
اظهار کردن ناخشنودی بدون توهین	۲۲۰
اصلاح کردن با دستورالعمل (رهبری و هدایت)	۲۲۱
استفاده از ایده‌ها با یکدیگر	۲۲۱
۲ - حکم کردن به انتخاب	۲۲۳
۳ - تکنیک‌های آرام کردن	۲۲۵
جدا کردن برای فرو نشاندن خشم	۲۲۶
۴ - محدودیت فیزیکی	۲۲۷
کنار آمدن با احساسات خود	۲۳۰
هدایت جامع	۲۳۱
موضوع جری	۲۳۵
۱. با کودک و خانواده قبل از بحران‌ها ارتباط برقرار کنید	۲۳۶
۲. تکنیک‌های مدیریت راهنمایی و هدایت را به کار برید	۲۳۶

۲۳۸	۳ - اطلاعات بیشتری کسب کنید.....
۲۳۹	۴ - اطلاعات اضافه‌شده را به کار برید.....
۲۳۹	۵ - جلسه طرح هدایت فردی بگذارید.....
۲۴۰	۶ - طرح هدایتی را به مرحله اجرا درآورید.....
۲۴۱	۷ - برنامه هدایتی نظارت داشته باشید.....
۲۴۱	یافته‌های اعضای کلاس.....
۲۴۳	منابع.....

فصل یازدهم: استفاده از کتابچه هدایت مناسب رشدی به مثابه ابزاری آموزشی..... ۲۴۵

۲۴۷	بازمانده منابع مؤسسه آموزش کودکان خردسال مینه‌سوتا.....
۲۴۸	اصل یک.....
۲۴۸	اهمیت اصل.....
۲۴۹	مشکلات مربوط به اصل
۲۴۹	واکنش به مسائل.....
۲۵۰	اصل دو.....
۲۵۰	اهمیت اصل.....
۲۵۱	مشکلات مربوط به اصل.....
۲۵۱	واکنش به مسائل.....
۲۵۲	اصل سه.....
۲۵۲	اهمیت اصل.....
۲۵۳	مشکلات مربوط به اصل.....
۲۵۳	واکنش به مسائل.....
۲۵۴	اصل چهار.....
۲۵۴	اهمیت اصل.....
۲۵۴	مشکلات مربوط به اصل.....
۲۵۵	واکنش به مسائل.....
۲۵۶	اصل پنج.....
۲۵۶	اهمیت اصل.....
۲۵۷	مشکلات مربوط به اصل.....
۲۵۸	واکنش به مسائل.....

۲۵۸	 اصل شش
۲۵۹	 اهمیت اصل
۲۵۹	 مشکلات مربوط به اصل
۲۵۹	 واکنش به مسائل
۲۶۰	 منابع
۲۶۱	 ضمیمه: راهنمای مناسب رشدی برای کودکان خردسال ویرایش سوم
۲۶۱	 بیانیه اهداف انجمن مینه‌سوتا برای آموزش کودکان خردسال
۲۶۲	 خلاصه‌ای از اصول هدایت مناسب رشدی
۲۶۳	 اصل یک
۲۶۴	 اصل دو
۲۶۵	 اصل سه
۲۶۷	 اصل چهار
۲۷۱	 اصل پنجم
۲۷۳	 اصل شش
۲۷۶	 نمایه

پیشگفتار

خواننده عزیز

باعث افتخار من است که این کتاب را که قرار است راهنمایی را آشکار می‌سازد تقدیمتان می‌کنم. کتاب در یازده فصل (دو فصل توسط همکاران) نوشته شده است. در نه فصل این کتاب، در اصل، از مقاله‌هایی استفاده شده که از مجله *آموزش کودکان خردسال*^۱ در مجله *کودکان خردسال*^۲ منتشر کرده است یا از درخواست دو کتاب دیگر من با اسامی: رویکرد هدایتی برای کلاس تشویق‌کننده^۳ و کودکان امروزی چه می‌گویند: استفاده از مکالمات کلاسی برای معلمی بهتر شدن^۴ بهره برده است. در فصل جدید برای این کتاب نوشته شده است. در فصل‌ها سلسله‌مراتب مرتبطی دنبال می‌شود. امید به این که پیشرفت اندیشه ما را درباره هدایت در طی سال‌ها (راهنمایی) نشان دهند.

فصول این کتاب با هم متفاوت است. یک فصل، فصل آغازین، صفحات محدودی دارد، و فصلی دیگر به اندازه فصل‌های کتاب درسی طولانی است که حتی در رؤیاهایتان هم نمی‌خواهید آن را ببینید. بعضی از فصل‌ها چنان با هم تناسب دارند که

1. NAEYC= National Association for the Education of Young Children

2. *Young Children*

3. Delmar Learning, 2003 (چاپ سوم)

4. Redleaf press, 2000

به نظر می‌آید مجموعه هماهنگی هستند. سلسله مراتب فصل‌های دیگر - به خصوص فصل چهارم درباره مشارکت خانواده - معلم ممکن است در نگاه اول به نظر برسد که در جای مناسب قرار ندارد. برای سهولت حرکت از یک فصل به فصل دیگر، تمام فصل‌ها با «برداشت سریع» آغاز می‌شود تا پلی ارتباطی برقرار شود و مقدمه چینی درست انجام گیرد. چون اکثر فصول در وهله اول برای نشر تهیه شده بود؛ ممکن است بین یک فصل و بقیه فصول تشابهاتی وجود داشته باشد. با توجه به این که قرار گرفتن مکرر در معرض ایده‌های جدید مزیت‌های زیادی دارد، امیدوارم این اتفاق را به جای تکرارن سازه به مثابه «تأکید بر مفاهیم مهم از متون مختلف» تلقی کنید.